

ARTG PERSONAL

Gratulaziun dubla a Mustér: Oz, ils 10 d'avrel, san ils dus frars-schummellins, Heinrich e Leo Huonder, festivar lur 70. Els semeglian fetg in l'auter, ein da buna sanadad ed aunc dètg activs. Professiunalmein han els fatg carrieras zun differents – mo in ton ella medema direcziun sco lur bab e mumma.

Heinrich Huonder ei semess – suenter la scola da traffic a S. Gagl – en survetsch da giustia e giudicativa. Aschia ha el surviu all'inquisiziun ed alla procura publica dil Grischun a Glion e Cuera, ei lu daventaus actuar e notar dil cumin dalla Cadi, s'avonza a derschader alla dertgira da divisiun 12, president dalla dertgira districtuala Reinanterior, derschader cantonal e – sco culminaziun – mistral dalla Cadi. Ultra da quei ha el presidiau la Banca Raiffeisen Mustér, l'Uniuon Casa d'affons Depuoz a Trun e fatg part dalla suprastanza dalla Corporaziun da spital Surselva.

Leo Huonder empren da cumpositur ed entra 1959 en Stampa Romontscha a Mustér. Beingleiti eis el il maun dretg dil directur Pius Condrau, s'avonza a vicedirectur e commember dil cussegl d'administraziun dalla Condrau SA e pli tard tier la Print Südostschweiz SA, Mustér/Cuera. Sper siu engaschi professiunal survescha el era alla publicitad. Ditg fa el part dil cussegl da vischnauna da Mustér e preside-scha quel in onn. Biebein in decenni eis el in premurau parsura dalla pleiv da S. Gions Mustér ed in triep onns tgamuna el la Partida cristiandemocratica locala.

Als dus frar giubilar cordials auguris e vinavon ina biala, meritada e sulegliva serasontga.

Ed anc in premi per Osterwalder

■ (anr/vi) L'emna passada ha la giuvna designera *Pascale Osterwalder* gi ina cletgada suenter l'autra. L'entschatta da l'emna ha ella intervegnì ch'ella obtegna il premi federal da design dotà cun 20 000 francs per sia lavur da diplom «Wolfsspur – Visualisierung eines Unsichtbaren» (LQ dals 7 d'avrigl). Ed il venderdi passà è ella gist vegnida onurada anc ina segunda giada: A Basilea ha ella pudì prender encunter il «dns award 2006» dotà cun 12 000 francs. Il premi obtegna ella medemamain per sia lavur da comunicaziun visuala davart il luf en Surselva. La lavur sa basa sin datas dal guardiaselvaschinas *Georg Sutter* da Castrisch.

Fin ils 21 d'avrigl ha lieu in'expoziun a Basilea che mussa parts da las lavurs dals 14 designers ch'èn vegnids en la tscherna pli stretga per il «dns award 2006». Osterwalder è dentant la suletta ch'è vegnida premiada. L'exposiziun ha lieu en il «Warteckareal» ed è averta mintga suentermezdi.

Osterwalder ha ditg a l'anr ch'ella na realiseschia anc betg dal tuttafatg sia fortuna. Fin la stad passada ha ella studegià a la Scola d'art applicata a Turitg ed ha stuì viver cun paucs daners. Da preschent sto ella sa preperar per in'expoziun a Vienna e n'ha strusch peda da festivar a moda andanta ses premis.

Dapli sut: www.designnetwork.ch

In «viva» sil hip hop romontsch

Las Liricas Anas han presentau lur secund album «AnalFabad»

■ (gd) «AnalFabad» ei il novissim album da hip hop romontsch. Sonda vargada han ils «siat nanins» da Liricas Anas presentau lur secund album. Varga 500 personas han vuliu far «viva» cun Orange, Spoon, Pddp, Jusht, Flepp, Suit e Gionson. Cun «beats», remas e liters Prosecco ei vegniu festiva ell'engronda a Danis. La gruppa da hip hop da Flem «Beatcrackers» ed ils rappers da Cuera, «Gimma», han bein procurau per tempra e buna luna. Els han denton acceptau ch'il publicum spitgava vess sil punct culminont dalla sera: Il concert dallas Liricas Anas ed il batten dil secund album «AnalFabad». Avon che *Pius Venzin, Renzo Hendry, Johannes Just, Roman Flepp, Adrian Candinas, Gion Soliva e David Götschel* entscheivien il concert, ei il clip da video «Siemis», ch'ei vegniu realisau el bogh Therme da Val, vegniu reflectaus vid la preit. L'attenziun dils fans ha tradiu admiraziun per ils hip hoppers Sursilvans. Cu il film ei staus a fin ei la tenda sesaviarta per «la praula dils siat nanins». Gia tier las empresas remas ha ina mar da bratscha creau in teppi ballontschont el ritmus dil «beat». Il publicum ha saltau e puppergnau cantadurs ed ils «DJ's» tochen il davos tact.

Ils fans da Liricas Anas han gudiu la duscha da Prosecco a caschun dil batten dil disc «AnalFabad». Entgins han giu cletg e survegniu in migiel per far printgas. La parti ha cuzau tochen l'auter di.

FOTO G. DEGONDA

Hip hop ei promoziun da lungatg

La preschientscha e la professionalitad dils tschun cantadurs e rappers Orange, Spoon, Pddp, Jusht e Flepp, conferma ch'els hip hoppers sursilvans ein qualificai per conquistar la scena da hip hop svizra. Ils texts romontschs reflecteschan temas politics e socials, mo era la sexua-

litad ed il desideri dil carstgaun. Las canzuns envidan da tedlar. Ei fa surstar co las remas semischeiden cun essenzas melodicas dil funk, dil jazz, dil rock, dalla samba e schizun dalla musica classica. Il niev album dallas Liricas Anas ei d'anflar en tut las fatschentas da musica en Svizra.

Il batten digl album «AnalFabad» a Danis ha dau l'entschatta alla turnea da concerts dallas Liricas Anas. Suenter Pastgas suondan concerts a Rorschach, a Cuera, a Turitg, a Vaz sut, sco era concerts a caschun da differents festivals tut schiel aviert ella Svizra orientala.

Ina gruppa cun potenzial

Dapi il settember vargau ei *Simon Frehner* da Trogen il manager dalla gruppa da hip hop romontscha. «Liricas Anas han potenzial sin camp naziunal. Il tschaffen da far musica, la mischeida dils siat umens giuvens e la perschasiun per il lungatg romontsch ein il motor dallas Liricas Anas», sincerescha il manager da 27 onns. Ton Frehner sco era ils commembers dalla gruppa han la medema finamira. «Nus vulein dar concerts en l'entira Svizra ed aschia promover nies lungatg ch'ei era predestinau foneticamein per il hip hop», di Johannes Just, alias Jusht. Bein enqual text dallas 18 canzuns da «AnalFabad» vegn dalla pleva dil student da publicistica ed economia. «Nos texts ein screts sco quei che nosa bucca ei carschida, per part migeivel e per part provocont. Ei dat per tuts enzatgei», di Jusht.

Dapi 50 onns ei igl «Aebi» en Surselva

Igl onn 1956 ha Simon Montalta surpriu la representanza dil motor cuagl uvierchel tgietschen

■ (abc) La fin d'jamna ha la garascha da vehichels agricols Simon Montalta envidau ad ina exposiziun giubilara. Avon 50 onns ha il fravi surpriu la representanza regionala dad Aebi. Aunc oz ei quei idol dil svilup agricol svizzer la marca da tschep dalla fatschenta. Transporters, motors da segar, cargafein, girafein, carrs da grascha, maschina da segar cun schiba, tracturs pigns e gronds: Sigl areal d'exposiziun han ins viu ina roscha innovaziun tecnica. La color cotschna dominescha. Culla politica ha quei denton da far nuotzun. Era sch'ins savess s'imaginar che la situaziun fuva autra avon 50 onns, cura ch'ei vegneva aunc differenziau denter ost e vest. Da gliez temps temev'ins plitost ils cotschens.

En quels onns malsegirs ha *Simon Montalta* decidiu da far ina davosa emprova pil reussir da sia pintga garascha da maschinas agricolas. Igl uvierchel tgietschen che vegneva da Burgdorf ha purtau il success giavischau.

Atgnamein havess *Simon Montalta*, il bab da famiglia da 29 onns, vuliu emigrar lezza gada, ir ora el mund, lunsch naven da Glion. Igl ei vegniu tut auter. Da Tribolet a Cuera ha el saviu surpren-

der la representanza regionala dalla marca Aebi da Burgdorf. Il motor robust cuagl uvierchel tgietschen ei daventaus in dils simbols dil progress tecnic ell'agricultura da muntogna. Ensemen cun Rapid, la marca culla nodacasa «verda», ha Aebi influenzau quei progress rasant. Inagada da fiera hagi el vendiu siat tals motors, ha *Simon Montalta* raquintau avon zacons onns a LQ. Oz fust quei ualvess pusseivel.

Avon sis onns ein il schiender dil fundatur, *Leonhard Walder*, ed il schef dil luvratori, *Johannes Kehl*, entrai ella gestiun sco partenaris. Cuagl andament dalla fatschenta ein els cuntents. «Sco antruras ei nosa fermezia aunc adina il survetsch alla clientella.» Da tuttas uras van els sil fust tiels purs. Ei sto ir spert, ils mecanists ston saver reagir immediat. La clientella, oravontut purs e glieud dils luvratori comunals, apprezieschan la survetscheivladad e la competenza dils mecanists da maschinas agricolas.

Oz ei il motor robust cuagl uvierchel tgietschen, per exempel igl Aebi 52, ina raritad tschercada. In tal han ins buca viu sigl areal d'exposiziun ella Via da Val a Glion. «Nus havein cuntinuadamein stuiu far plaz pils models novs. *Simon*

La squadra dalla garascha Simon Montalta: *Andreas Camenisch, Johannes Kehl, Ronny Cavigelli, Daniel Egger, Leonhard Walder, Simon Montalta*. Silla foto maunca *Giacun Caderas*.

FOTO A. BEELI

Montalta renda attent alla differenza da prezzi. In Aebi transporter modern, equipaus culs standards usitai per la lavur sil fust d'ozilgi, cuosta empau dapli ch'ils 6000 francs d'avon 50 onns. Lu fuva gliez in grond capital e per biars purs ina resca.

Il survetsch alla clientella, spert e competent, ei aunc oz la basa pil success. *Johannes Kehl* renda attent al facur de-

cisiv: «Quei savein nus mo far cun nos collavuratur fidai.» Culs meinagestium fuorman *Andreas Camenisch, Giacun Caderas, Ronny Cavigelli* sco era ils emprendists *Daniel Egger* e *Gian Caduff* ina squadra cumpacta. La fin d'jamna ha quella beneventau la clientella sigl areal d'exposiziun, surviu quella e mussau las maschinas «cotschnas».

Invasiun dad ovs da Pastgas

■ (gd) Tgei fust Pastgas senza ina caglia salisch, senza ovs e senza lieurs da tschugalata? La concorrenza da Pastgas che aurax energia ha lantschau l'entschatta avrel fa queidas da tut auter che da tschugalata. Ina camera da film digitala, ina camera da fotografar digitala ed in player mp3 sco era bons da cumpra motiveschan da separticipar alla concorrenza da crear ovs da Pastgas. Affons tochen 13 onns han la pussevilladad da separticipar. Per che tut ils participonts hagian la medema fuorma d'iev ed aschia la medema schanza, repartan la stizun aurax energia el Center Mundaun a Glion sco era la stizun da Mustér ovs da stiropor gratuitamein. Igl iev da stiropor sa vegnir decoraus, malegiaus ni surtratgs tenor fantasia e gust individual da mintga affon.

Votar via sms

Ils affons seigien vegni en roschas en stizun ed en tut seigien varga 350 ovs vegni

reparti a scolas e scolettas. «Mintgadi arivan novas creaziuns, la fantasia dils affons fa surstar», di *Marcus Maisen*, il me-

Quels ovs cheu ein in sco l'auter. Dapli fantasia ed inschign spetgan ils organisatur dils affons che separticipeschan alla concorrenza da crear ovs da Pastgas da aurax energia.

MAD

nader dalla stizun a Glion. Tochen gievgia proxima spetgi el denton aunc ina gronda invasiun d'ovs. In tschuppel ovs decorai paradeschan gia uss ella vetrina dil baghetg principal ella via dil Glogn. Mintga iev che vegn ella vetrina vegn numeras. Quella numera ei decisiva per la votaziun. Cul votum via sms tier la numera 907 san possessurs da telefonins votar per il pli bi iev. La fin d'avrel vegn era ina giuria a giudicar las lavurs tenor differents criteris. L'exposiziun dad ovs da Pastgas ella vetrina aurax cuoza tochen ils 30 d'avrel.

Il davos termin per purtar ils ovs ellas stizuns aurax energia da Glion e Mustér ei ils 13 d'avrel. Votum per sms: tarmetter igl sms alla numera 907, indicond la numera digl iev (p. ex. iev 32)